

NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Tên luận án: Phát triển năng lực tìm hiểu thế giới sống cho học sinh trong dạy học Sinh học cấp Trung học phổ thông

Mã số: 9140111

Ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn Sinh học

Họ và tên NCS: Nguyễn Thị Kiều Tiên

Khóa đào tạo: 2022

Chức vụ, học vị, họ và tên người hướng dẫn:

1. PGS. TS. Nguyễn Duân

2. TS. Đặng Thị Dạ Thủy

Tên đơn vị đào tạo: Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

Những đóng góp mới về mặt học thuật, lý luận, những luận điểm mới rút ra được từ kết quả nghiên cứu, khảo sát của luận án:

1. *Hệ thống hóa lý luận và khái niệm*: Đề xuất khái niệm năng lực tìm hiểu thế giới sống (NL THTGS) cho HS THPT bám sát Chương trình GDPT 2018, đồng thời làm rõ bản chất và mối quan hệ biện chứng của nó với các NL thành phần khác trong môn Sinh học.

2. *Làm sáng tỏ cơ sở thực tiễn*: Khảo sát thực trạng tại khu vực ĐBSCL (60 GV, 464 HS), chỉ ra thực trạng NL THTGS của HS hiện nay chủ yếu ở nhận diện các khó khăn về cơ sở vật chất, thời gian và công cụ đánh giá.

3. *Xác định cấu trúc và giá công cụ*: Xác định cấu trúc NL THTGS bao gồm 5 thành tố, 15 chỉ báo với 4 biểu hiện (dựa trên thang Dreyfus); đồng thời xây dựng hệ thống công cụ đánh giá đa dạng như Rubric, bảng kiểm tra và đánh giá sản phẩm.

4. *Đề xuất và xây dựng quy trình dạy học và biện pháp giảng dạy*: Xây dựng quy trình giảng dạy gồm 3 giai đoạn (10 bước) : Giai đoạn 1: Thiết kế kế hoạch giáo dục (6 bước); Giai đoạn 2: Tổ rèn luyện và đánh giá (3 bước); Giai đoạn 3: Thử nghiệm và điều chỉnh (1 bước) . Luận án đề xuất sử dụng linh hoạt 4 phương pháp chủ đạo : dạy học giải quyết vấn đề, thực hành thí nghiệm, dạy học dựa trên dự án và nghiên cứu khoa học. Kết quả thực nghiệm sư phạm chứng minh quy trình này giúp HS tiến bộ vượt bậc, đặc biệt là thu hẹp khoảng cách năng lượng giữa nhóm HS trung bình và khác.

Huế, ngày 09 tháng 3 năm 2026

Chữ kí của người hướng dẫn

Chữ kí của NCS

Nguyễn Duân

Nguyễn Thị Kiều Tiên

NOVEL CONTRIBUTIONS OF THE THESIS

Thesis title: Developing students' competency to explore the living world through biology teaching at the high school level

Code: 9140111

Major: Theory and Methodology of Teaching Biology

Full name of PhD student: Nguyen Thi Kieu Tien

Training course: 2022

Supervisor's title, degree, and full name:

1. Assoc. Prof. Dr. Nguyen Duan

2. Dr. Dang Thi Da Thuy

Training institution: The University of Education, Hue University

The novel academic and theoretical contributions derived from the research findings of this thesis include:

1. *Systematizing theoretical foundations:* The study proposes the concept of Competence in Exploring the Living World (CELW) for high school students in alignment with the 2018 General Education Curriculum, clarifying its nature and its relationship with other component competencies in Biology.

2. *Clarifying the practical basis:* A survey in the Mekong Delta region (60 teachers, 464 students) shows that students' CELW is generally at a basic level and highlights key challenges related to facilities, time constraints, and assessment tools..

3. *Identifying the competence structure and developing assessment tools:* CELW is structured into five components and fifteen indicators, each described across four performance levels (based on the Dreyfus model). A set of assessment tools was also developed, including rubrics, checklists, and product-based evaluation instruments.

4. *Proposing an instructional process and teaching strategies:* A teaching process consisting of three phases with ten steps was developed: (1) educational planning (6 steps), (2) implementation and assessment (3 steps), and (3) experimentation and adjustment (1 step). The study recommends the flexible use of problem-based learning, experimental learning, project-based learning, and scientific research activities. Pedagogical experiments indicate that this process significantly improves students' learning outcomes and narrows the CELW competence gap between average and higher-performing students.

Hue, 9 March 2026

Supervisor's signature

Nguyen Duan

PhD student's signature

Nguyen Thi Kieu Tien